

Persbericht - Middenveld trekt naar Grondwettelijk Hof voor inclusiever minimumpensioenen

Afgelopen vrijdag trokken acht middenveldorganisaties, waaronder de drie vakbonden en het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding, naar het Grondwettelijk Hof om de strengere toegang tot het minimumpensioenen, die vooral vrouwen treft, aan te vechten. Ze dienden concreet een annulatieverzoek in tegen de bijkomende voorwaarde van 20 jaar 'effectieve tewerkstelling'.

Het was één van de grootste verdiensten van de uittreedende federale regering: de forse optrekking van het minimumpensioenen, bovenop indexering steeg dat minimum de afgelopen vier jaar met 15 procent. De keerzijde van de medaille? Vanaf 1 januari 2025 worden de toegangsvoorwaarden voor dat hoger minimumpensioenen aangescherpt. Naast de bestaande criteria komt er een bijkomende voorwaarde: minstens 20 jaar 'effectieve tewerkstelling'. Traditioneel gelijkgestelde periodes, zoals tijdscrediet voor kinderopvang en arbeidsongeschiktheid, tellen niet langer mee als effectieve tewerkstelling.

Deze wijziging zal vooral vrouwen treffen. Naar schatting verliest op termijn 3,9% van de vrouwen en 2% van de mannen de toegang tot het minimumpensioenen. De impact van die hervorming wordt echt tastbaar voor wie geboren is in 1970 en later. Voor wie ouder is, zijn er belangrijke overgangsmaatregelen.

Volgens het juridisch verzoekschrift schendt de nieuwe voorwaarde de grondwettelijke principes van gelijke behandeling en sociale standstill. De wetgever motiveerde juridisch gezien bepaalde keuzes onvoldoende. Waarom tellen bijvoorbeeld legerdienst, tijdscrediet voor kinderopvang en arbeidsongeschiktheid niet als effectieve tewerkstelling? Daarnaast vinden de organisaties het onrechtvaardig dat de nieuwe regels retroactief gelden voor periodes die dateren van vóór de invoering van de wet.

Arizona

De middenveldorganisaties waarschuwen voor een gevaarlijk politiek precedent. In bepaalde nota's, zoals die rond een mogelijke Arizonacoalitie onder leiding van formateur Bart De Wever, wordt zelfs gesproken over een vereiste van 35 jaar 'effectieve tewerkstelling'. Dit zou een mokerslag zijn voor de pensioenen van veel vrouwen. Tot 60 procent van de werknemers die normaal een minimumpensioenen ontvangt – in grote meerderheid vrouwen – zou dat recht kunnen verliezen.

De vraag rijst dan: wat is de waarde van een adequaat minimumpensioenen als slechts een beperkt aantal mensen ervoor in aanmerking komt? Volgens de OESO kent België nu al, na Slowakije, de strengste toegang tot het minimumpensioenen. De acht middenveldorganisaties blijven ook vasthouden aan het principe dat alle gelijkgestelde periodes voor zorg en onvrijwillige inactiviteit moeten meetellen.

Het Grondwettelijk Hof zal zich binnen ongeveer een jaar uitspreken over de zaak.

Dit initiatief wordt ondersteund door een brede coalitie van organisaties, waaronder de vakbonden ABVV, ACV en ACLVB, armoedeorganisaties BAPN en Brussels Platform Armoede, vrouwenorganisaties Zijkant en Soralia, en ouderenorganisatie LIAGES.

Contact:

Florence Vierendeel (Soralia) - 0475 71 83 91

Julie Van Garsse (Zij-kant) - 0496 83 08 30
Delphine De Riemaecker (BAPN) - 0472 56.17.86
Jurgen Masure (ABVV) – 0479 27 686 4
Kurt Van Hissenhoven (ACLVB) - 0475 85 31 84
David Van Bellinghen (ACV) - 0477 37 88 17